

datum 19 december 2024
aan Roel Knibbeler
Lia Schouten
van Cas Goselink
kopie Eric Moonen
projectnummer 0492408.100
project R'mond afschrijvingstermijnen
betreft Addendum levensduren riolering Gemeente Roermond

Aanleiding

In het recent uitgevoerde *Onderzoek Afschrijvingstermijnen Gemeente Roermond* (dd. 24-09-2024) is beschreven welke financiële afschrijvingstermijnen voor de kapitaalgoederen van Gemeente Roermond passend zijn. Dit is bepaald in afstemming op de technische, economische en functionele levensduur van de kapitaalgoederen, binnen de kaders van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten, en met inachtneming van ontwikkelingen en opgaven in de beheerpraktijk. De rapportage biedt de inhoudelijke onderbouwing en overweging met betrekking tot de afschrijvingstermijnen.

Voor riolering is onderbouwd dat een afschrijving van 80 jaar passend en realistisch wordt geacht. Dit op basis van de ontwikkelingen in materialisatie die eind jaren 1960 plaatsgevonden hebben, waarmee de **technische levensduur** (die in de regel leidend is voor het vervangingsmoment) verlengd is.

Een onderscheid dat daarbinnen relevant is voor het bepalen van de maatgevende (rest-)levensduur is de opkomst van gescheiden riolering ten opzichte van gemengde riolering. Voor de te hanteren afschrijvingstermijn is in de regel de technische staat leidend. Echter, in het licht van klimaatadaptatie, wateroverlast, en nieuwe besluitvorming is het vervangingsmoment steeds vaker onderhevig aan andere (functionele) overwegingen en eisen die aan het rioolstelsel gesteld worden. Deze memo beschrijft de overweging deze op te nemen in de afschrijvingssystematiek van Gemeente Roermond op basis van de **functionele levensduur**.

Besluitvorming lozingen 2008

Omtrent lozingen volgt Roermond de landelijke regelgeving en richtlijnen voor lozingen, zoals vastgelegd in het Besluit lozingen buiten inrichtingen (per 1 januari 2008), het Activiteitenbesluit milieubeheer (per 1 januari 2008) en het Besluit lozen afvalwater huishoudens (per 1 januari 2008). In deze besluiten zijn voorwaarden geregeld waaronder o.a. lozingen van afvalwater en afvloeiend hemelwater. Eerder gold vanuit de Waterwet een vergunningsplicht voor directe lozingen op oppervlaktewater of rioolwaterzuiveringsinstallatie, tenzij een algemene maatregel van het bestuur daarop uitzonderingen maakte. *Het Activiteitenbesluit*, het *Besluit lozen buiten inrichtingen* en het *Besluit lozen afvalwater huishoudens* wijzen lozingen aan waarvoor geen vergunning nodig is.

Ook wordt hierin benadrukt dat afvloeiend hemelwater bij voorkeur niet op het vuilwaterriool afgevoerd wordt, om te voorkomen dat schoon regenwater onnodig behandeld wordt in de rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI). Dit is inefficiënt, belast de capaciteit van deze installaties onnodig, en draagt niet bij aan de doelen in het kader van klimaatadaptatie. Het afvoeren van hemelwater wordt bij voorkeur lokaal geïnfiltreerd, op een schoonwaterriool afgevoerd, of direct naar het oppervlaktewater geleid.

Dit document is vertrouwelijk. Bezoek onze website voor de volledige disclaimer: [Algemene voorwaarden en privacyverklaring](#)

Het resultaat hiervan in de beheerpraktijk is dat vanaf 2008 in hoofdzaak gescheiden riolering aangelegd is, met een specifiek voor afvloeiend hemelwater bestemde HWA-riolering (hemelwaterafvoer). Hiermee wordt het vuilwaterriool en de afvalwaterzuivering ontlast, en ontstaat een (klimaat-)robuuster systeem waarbij tevens het risico op wateroverlast verminderd kan worden.

Effect op de maatgevende levensduur voor werkelijke gebruiksduur

Zoals het *Onderzoek afschrijvingstermijnen Gemeente Roermond* aangeeft, is de technische levensduur in grote mate bepalend voor het moment van vervanging van riolering. Daarnaast spelen echter ook andere maatgevende levensduren een rol bij het bepalen van de werkelijke gebruiksduur, waarop de financiële afschrijving conform het gedachtegoed van het BBV aangesloten dient te worden. De voornaamste invloed op de werkelijke gebruiksduur van het riool in Gemeente Roermond bestaat uit het terugdringen van wateroverlast in het kader van klimaatadaptatie. Waar deze maatregelen reeds getroffen zijn, de investeringen in aanleg en vervanging van riolering sinds 2008, is het rioolstelsel op dit moment toekomstbestendig.

Dit raakt met name aan de functionele levensduur, die eindigt wanneer het kapitaalgoed niet meer aan de *wensen en/of eisen* van de bij aanleg *beoogde gebruiker* voldoet. Veranderende wensen aan de riolering vanwege klimaatadaptatie nemen toe en daarmee ook de druk op de functionele levensduur. De functionele levensduur van gemengde riolering neemt hiermee af, waarmee deze leidend wordt voor de werkelijke gebruiksduur waarop de financiële afschrijvingstermijn aangepast wordt. De huidige afschrijvingstermijn voor deze riolering van **60 jaar** is daarbij realistisch. Dit in tegenstelling tot gemengde riolering, waar de technische levensduur leidend is en een langere afschrijvingstermijn van **80 jaar** aansluit op de werkelijke gebruiksduur.

Aangezien deze impact op de voorziene (rest-)levensduur van het kapitaalgoed groot is, is het te onderbouwen dat de investeringen vanaf 2008 hun **technische levensduur** van ruim 80 jaar naar verwachting zullen volmaken. Deze zijn al toekomstbestendig aangelegd, waarmee de technische levensduur leidend is voor vervanging. De kans is echter groot dat de riolering aangelegd voor 2008 (en dus grotendeels zonder gescheiden stelsel) op vroeger vervangen dienen te worden op basis van de hiervoor genoemde uitgangspunten (toekomstbestendigheid en klimaatadaptatie). Hiervoor wordt een kortere levensduur verwacht, omdat niet de technische maar de **functionele levensduur** leidend is.

In integrale afstemming tussen assets biedt de afschrijvingstermijn van recente investeringen (2008 e.v.) op 80 jaar de gewenste financiële flexibiliteit om gedurende één financiële levensduur van riolering, twee keer de bovenliggende wegverharding (40 jaar) te kunnen vervangen indien wenselijk.

Overweging levensduur en afschrijvingstermijn riolering

Het hanteren van een separate afschrijvingstermijn voor gescheiden rioolstelsels, met ingangsjaar 2008 in de activastaat, ten opzichte van de gemengde rioolstelsels van de periode daarvoor, is op basis van bovenstaande eenduidig te onderbouwen.

Concreet betekent dit dat:

- investeringen in riolering met startjaar 2008 e.v. op basis van de boekwaarde per 31/12 de resterende afschrijving en rente over de verlengde afschrijvingstermijn herrekend worden;
- waarbij reeds lopende kapitaallasten van investeringen met startjaar 2007 en eerder op de huidige afschrijvingstermijn gehanteerd blijven in afstemming op de maatgevende functionele levensduur;
- zodat de financiële flexibiliteit t.o.v. klimaatadaptatie en verduurzaming van het rioolstelsel in de komende jaren behouden blijft;
- bij recente en nieuwe investeringen aangesloten wordt op de daarbij maatgevende technische levensduur.

Startjaar afschrijving	Stelseltype (overwegend)	Overweging afschrijvingstermijn
< 2008	Gemengd	Handhaven, 60 jaar
2008 e.v.	Gescheiden (HWA/DWA)	Aanpassen, 80 jaar
Nieuwe investeringen	Gescheiden (HWA/DWA)	Aanpassen, 80 jaar